

Tjänsteskrivelse

2021-08-19

Diarienummer: 21SON192

Handläggare:

Lisa Hellström

026-17 90 28

lisa.hellstrom@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Remissvar: Betänkande - Hårdare regler för nya nikotinprodukter (SOU 2021:22)

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden i Gävle kommun, ser positivt på förslaget att de nya nikotinprodukterna ska regleras. Nämnden ser samtidigt en problematik i förslaget att införa en helt ny lagstiftning för dessa produkter. Istället föreslår därför nämnden att de nya nikotinprodukterna förs in i den befintliga lagstiftningen *Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter*. Nämnden efterfrågar även en likriktning för kraven på tobak och nikotinprodukter vad gäller tillståndsplikt, märkning, marknadsföring och sanktioner. Redan idag är det svårt för tobakshandlarna att ha tillräcklig kunskap kring regelverket för märkning av olika tobaksprodukter. Det är därför önskvärt att de nya nikotinprodukterna får samma krav på märkning som elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare. Vidare anser nämnden att lagförslaget behöver förtydligas vad gäller kraven på märkning och marknadsföring av produkterna.

Bakgrund

Det har under lång tid pågått ett preventivt arbete på tobaksområdet som har lett till positiva effekter för folkhälsan. På senare tid har det dock skett en snabb utveckling av produkter med nikotin för konsumtion. Regeringen har därför tillsatt en särskild utredare som har sett över vissa frågor på tobaksområdet. Meningen är att säkra en sammanhållen och systematisk reglering av tobak, e-cigaretter och påfyllnadsbehållare samt tobaksfria nikotinprodukter och – om det behövs – tobaks- och nikotinfria

produkter som används som tobaksvaror. Ett betänkande har nu tagits fram där Gävle kommun finns med som remissinstans.

Yttrande

Tillståndsplikt

Enligt förslaget ska produkterna bli anmälningspliktiga. Nämnden anser att tillståndsplikt i stället bör införas på elektroniska cigaretter och nikotinsnus, på samma sätt som för tobaksprodukter. Förslagsvis bör tillståndsplikt gälla för alla nikotinprodukter utom de som redan regleras av Läkemedelsverkets lagstiftning.

Märkning

I lagförslaget 8 § står att produkterna inte får likna ett livsmedel. Samtidigt framgår av annan lagstiftning att produkterna ska jämföras med livsmedel. Det tobaksfria snuset ser ut som vanligt snus, vilket också ska jämföras med livsmedel. Därmed ser alltså det tobaksfria snuset redan ut som ett livsmedel. Om paragrafen ska stå kvar behöver det därför tydliggöras vad som avses. Förslagsvis bör det stå i paragrafen att produkterna inte får likna andra typer av livsmedel.

Nämnden anser att det över lag är otydligt hur märkningen av produkten ska se ut och efterfrågar därför att märkningsföreskrifter tas fram. Det vore även önskvärt att få en så sammanhållen linje som möjligt gällande märkningen av alla tobak- och nikotinprodukter så att det är lätt både för handlare och tillsynsmyndigheter att säkerställa att produkterna är korrekt märkta. Idag ser märkningskraven olika ut för olika slags produkter. Märkningen ser även olika ut beroende på vilken typ av tobaksprodukt det gäller. Nämnden anser att kraven på märkning och utformning av de nya nikotinprodukterna åtminstone bör vara desamma som för märkning och utformning av elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare, om än bipacksedel rimligen inte bör behövas för de nya nikotinprodukterna. Enligt lagförslaget ställs endast delvis samma krav på produkterna vilket skulle göra det än mer problematiskt för handlarna att säkerställa produkternas märkning.

Marknadsföring

Marknadsföringsparagraferna är otydligt utformade. Det framgår inte heller huruvida produkterna exempelvis får marknadsföras utanför försäljningsstället. Nämnden anser att samma regler bör gälla som för marknadsföring av tobak, det vill säga att utgångspunkten är totalförbud för marknadsföring men med vissa undantag inne på försäljningsstället.

Sanktioner

Av lagförslaget framgår att försäljningsförbud kan meddelas i maximalt 6 månader. Nämnden anser att det är viktigt med en enhetlig linje och kan inte se att försäljning av nikotinprodukter bör ha en mildare sanktionsskala än försäljning av folköl. Nämnden föreslår därför att förslaget ändras så att samma regler gäller som vid försäljningsförbud av folköl. Detta skulle i så fall innebära att förbud kan meddelas för en tid av sex månader eller, vid upprepad eller allvarlig försummelse, tolv månader räknat från det att den som bedriver försäljningen fått del av beslutet.

Lisa Hellström

Alkoholhandläggare
Livsmiljö Gävle

Socialnämnden har ålagts yttra sig över Betänkande - Hårdare regler för nya nikotinprodukter (SOU 2021:22).

Yttrandet hanteras av socialnämnden vid sammanträdet den 31 augusti 2021. Alkoholhandläggare Lisa Hellström har varit ansvarig handläggare i ärendet.